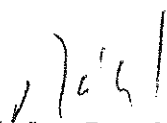

Várpalota Város Önkormányzati Képviselő-testületének

**46/2009. (IX.14.) önkormányzati
r e n d e l e t e**

Várpalota város környezetvédelmi programjáról

E rendelet kihirdetve:
Várpalota, 2009. szeptember 14.

Máténé dr. Ignácz Anita
jegyző

Várpalota Város Önkormányzati Képviselő-testületének

46/2009. (IX.14.) önkormányzati r e n d e l e t e

Várpalota város környezetvédelmi programjáról

Várpalota Város Önkormányzati Képviselő-testülete a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 16.§ (1) bekezdése, valamint a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46.§ (1) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Nemzeti Környezetvédelmi Program keretei között Várpalota város környezetvédelmi programjáról az alábbi rendeletet alkotja:

Általános rendelkezések

1.§ (1) A rendelet hatálya kiterjed:

- a) Várpalota város közigazgatási területére,
- b) a jogi és természetes személyekre, valamint a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekre.

2.§ (1) Várpalota város környezetvédelmi programja, mely a rendelet Mellékletét képezi (továbbiakban: program), 6 évre készül.

(2) A programot szükség szerint – de legalább két évente – felül kell vizsgálni.

3.§ Az önkormányzat elemzi, értékeli a helyi környezet állapotát, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot.

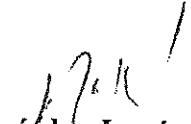
Záró rendelkezések

3.§ (1) E rendelet 2009. szeptember 15-én lép hatályba.

(2) A rendelet hatályba lépésével egyidejűleg a 39/2001. (XI.08.), 5/2002 (III.29.), 32/2002. (XII.28.), 41/2003. (XI.10.), 18/2004. (V.28.), 43/2005. (XII.21.), 41/2006. (XII.05.) önkormányzati rendelettel módosított Várpalota város környezetvédelmi programjáról szóló 27/2001. (VI. 29.) önkormányzati rendelet hatályát veszti.

V á r p a l o t a , 2009. szeptember 10.

Németh Árpád
polgármester

Máténé dr. Ignác Anita
jegyző

1. BEVEZETÉS

1.1. Előzmények

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi törvény (Kvt.) a helyi önkormányzatok környezetvédelmi feladatai között a Nemzeti Környezetvédelmi Programra alapozva „Települési Környezetvédelmi Program” készítését írja elő.

Fenti jogszabályi kötelezettségnek eleget téve, 2001. év márciusában Várpalota Város Önkormányzata a település környezetvédelmi programjának kidolgozása mellett döntött. A programot a település önkormányzata a 27/2001. (VI. 29.) önkormányzati rendelettel fogadta el.

A már hivatkozott Kvt. 47§ (2) bekezdésének értelmében:

„ A települési önkormányzat gondoskodik a települési környezetvédelmi programban foglalt feladatok végrehajtásáról, a végrehajtás feltételeinek biztosításáról, figyelemmel kíséri az azokban foglalt feladatok megoldását és a programot szükség szerint – de legalább kétfévente felülvizsgálja. ”

A program felülvizsgálatával, dokumentáció elkészítésével Várpalota Város Önkormányzata a Connect 3 Kft. –t (3100 Salgótarján, Rákóczi u. 13.) bízta meg.

Jelen felülvizsgálat, illetve az abban közzé tett adatok, a helyszíni bejárások, felmérések, archív dokumentációk áttanulmányozásának eredményeként, továbbá az önkormányzat illetékeseivel végzett interjúk alapján készült el.

Felülvizsgálat során áttanulmányozásra és felhasználásra kerültek az alábbi dokumentációk:

- 2001. évben elkészült környezetvédelmi program
- Helyi Hulladékgazdálkodási terv
- Várpalota Integrált Városfejlesztési Stratégiája
- Helyi Építési Szabályzat
- Képviselő testületi előterjesztések (2002.-2008.)
- Várpalota Város Kommunális Hulladéklerakó Teljes Körű Környezetvédelmi Felülvizsgálata
- Településszerkezeti terv
- egyéb archív dokumentációk, iratok.

Az adatgyűjtésbe bevonát hatóságok, szervezetek:

- Várpalota Város Önkormányzata
- Állami Erdészeti Szolgálat
- Közép-Dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség
- Várpalota Városi Tüdőgondozó Intézet
- Bakonykarszt Víz- és Csatornamű Zrt.
- Várpalota Közüzem Kft.
- Veszprém Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság

1.2. A program kerete

1.2.1. Területi lehatárolás

A környezetvédelmi program felülvizsgálata Várpalota Város közigazgatási területének illetékességére készült.

1.2.2. Időbeli lehatárolás

A program felülvizsgálata a **2001-2008** közötti időszakot öleli fel, illetve **2008-2011-es** időszakra tesz célkitűzéseket, azzal a megjegyzéssel, hogy az abban szereplő adatokat a következő felülvizsgálat során frissíteni, a megvalósult elképzeléseket beépíteni, valamint a fejlesztési elképzeléseket az aktuális jogszabályi előírásoknak megfelelően aktualizálni szükséges.

A települési környezetvédelmi feladatok döntő többsége valójában hosszú távú (legalább 10-15 év) gondolkodást, illetve tervezést igényel. Szükséges tehát hangsúlyozni, **hogy a környezetvédelmi programkészítés egy, valójában korlátlan időtartalmú folyamat, amelynek során időszakosan korrekciós felülvizsgálatokat kell beiktatni, alkalmazkodva a helyi és országos aktualitásokhoz, szemléletváltásokhoz, technikai fejlődéshez és nem utolsósorban a gazdasági körülmények módosulásához.**

1.2.3. Tematikus lehatárolás

Az 1995. évi LIII. törvény 40§ (19) bekezdése rendelkezik arról, hogy a környezetvédelmi tervezések alapját a 6 évente megújítandó Nemzeti Környezetvédelmi Program határozza meg. Az I. Nemzeti Környezetvédelmi Programot (NKP I.) 1997. évben fogadta el az országgyűlés, amely a 83/1997. (IX. 26.) OGY. Határozat véglegesítetett.

A második Nemzeti Környezetvédelmi Program kidolgozásának egyik alappillére az NKP. I. végrehajtása során felhalmozott tapasztalatok alkotják. Az NKP II. másik alappillére az Európai Unió 2010-ig szóló, a tagországok számára iránymutatásul szolgáló 6. Környezetvédelmi Akcióprogramja képezi. Az Akcióprogram olyan hosszú és középtávú minőségi, illetve mennyiségi célokat tartalmaz, amelyeket tovább kell bontani országos és regionális szintre.

Az NKP által deklarált általános településkörnyezeti célok a következők:

- ✓ A települési légszennyezés csökkentése az önkormányzat környezetvédelmi programjának megfelelően;
- ✓ A település csatornázottságának, szennyvízelvezetésének fejlesztése, az ivóvízbázisok védelme;
- ✓ A szelektív hulladékgyűjtés elterjedésének elősegítése, a települési szilárd hulladékok megfelelő kezelése és ártalmatlanítása, valamint a településtisztasági feladatok ellátása;
- ✓ A környezeti zaj- és rezgésterhelés egészséget és környezetet veszélyeztető hatásainak csökkentése;

- ✓ A zöldfelületek fejlesztése mind minőségi, mind mennyiségi vonatkozásban a belterületi zöldfelületek kiterjedésének szinten tartása, illetve növelése;
- ✓ A településen található természeti értékek védelme, a településrészek, a történelmi településközpontok rehabilitációja, revitalizációja.

A környezet védelmének ügyét szolgáló eszközök, programok, jogi és gazdasági szabályozók akkor hatékonyak igazán, ha azonos elvek érvényesítését célozzák.

Ezért fontos, hogy a települési környezetvédelmi program elkészítésekor is a környezetvédelem általános alapelvei érvényesüljenek, amelyeket az 1995. évi LIII. törvény rögzít az alábbiak szerint:

Megelőzés elve:

A környezeti, környezet-egészségügyi megelőzés könnyebb, gazdaságosabb és hatékonyabb, mint a helyreállítás, javítás. Ezért a környezethasználati, fejlesztési kérdésekben, tevékenységek folytatásánál a legnagyobb elővigyázatossággal kell eljárni.

Felelősség elve:

A kedvezőtlen hatásokat, bekövetkező károkat annak kell elhárítania, akinek a tevékenysége okozza (okozta) azt.

Kooperáció elve:

A fenntartható fejlődés elveinek megfelelő környezethasználatok kialakításában, fenntartásában, a környezeti problémák megoldásában az érintett-érdekelt állami, önkormányzati, gazdálkodó, társadalmi és érdekvédelmi szervezetek együttműködése biztosítandó, elősegítendő.

Tájékoztatás elve:

A környezet minőségére, állapotára, a környezet-egészségügyi veszélyekre vonatkozó adatok, információk megismerése, megismertetésére alapvető állampolgári jog.

Ezen elvek összhangban állnak a településfejlesztés alábbi alapelveivel is:

– **Szubszidaritás:**

Azt jelenti, hogy minden probléma megoldásával ott kell foglalkozni, ahol a legjobban kell, hogy ismerjék azt. Nem foglalkozhat egy minisztérium azzal, amit jobban ismer egy önkormányzat vagy a minisztérium saját területi szerve.

– **Decentralizáció**

– **Partnerség**

– **Nyilvánosság és részvétel**

Az alapelvek értelmezése, valamint a programmal szembeni elvárások is szükségessé teszik a kidolgozás körülményeinek, feltételeinek pontosítását. Az ezt célzó szakmai lehatárolások, fogalmi értelmezések a következők:

Környezetvédelem:

- Környezet: levegő, víz, termőföld, élővilág, emberi egészség, épített környezet
- Hatótényezők: szennyezőanyag, kibocsátás, hulladékok, zaj-rezgés, sugárzás, bűz, környezet (terült/természet) használat, környezetbiztonság
- Környezethasználók: ipar, mezőgazdaság, közlekedés, turizmus, szolgáltató- és kommunális létesítmények, lakosság

Önkormányzati program:

- Elsődlegesen az önkormányzati környezetvédelmi feladatok meghatározása a cél,
- A helyi társadalom-gazdasági összefüggések, fenntartható helyi fejlődés alapelveinek érvényesítése, területfejlesztés, kapcsolódás más regionális programokhoz.
- Kapcsolódás az országos (NKPI-II), megyei és nemzetközi programokhoz.

1.3. A program célja

A település környezetvédelmi programjának célja az alábbiakban fogalmazható meg:

- A település környezeti állapotának felmérése, az erősségek és gyengeségek feltárása.
- Hatékony eszközrendszer kimunkálása a város (önkormányzat, lakosok, civil- és gazdálkodó szervezetek stb.) által kiemelt fontosságúnak ítélt helyi környezetvédelmi problémák kezelésére.
- Olyan cselekvési program összeállítása, amelynek megvalósításával a város tevékenyen hozzájárul az országos, a regionális és megyei szinten prioritásnak tekintett környezeti problémák megoldásához, mindezzel elősegítve a fenntartható városi fejlődést.

2. TELEPÜLÉS ÁLTALÁNOS ADATAINAK ISMERTETÉSE

2.1. A vizsgált terület áttekintő lehatárolása

Veszprém megye

Veszprém megye a Közép-Dunántúlon helyezkedik el. Északról Győr-Moson-Sopron és Komárom-Esztergom, keletről Fejér megye, délről a Balaton és Somogy megye, nyugatról Vas és Zala megyék határolják. Az ország közepes nagyságú megyéihez tartozik. Területe három nagy tájegységre, a Kisalföld déli részére, a Bakony hegységre és a Balaton-felvidékre bontható. Székhelye Veszprém.

A megye a Balaton és a Bakony hegység ölelésében hazánk pártját ritkítóan gyönyörű része. 4493 négyzetkilométernyi területén 223 településen - közülük tizenkettő városi rangú - 380 ezer lakos él. Bármerről, az év bármely szakában érkezik ide a turista, barangolásai közben pazar bőségben találkozhat úgy a természettel, mint az itt élő emberek alkotásaival.

A megye középső részét a Bakony hegység foglalja el, déli részén a Balaton-part és a Balaton-felvidék, majd a Keszthelyi-hegység található, közte a mediterrán éghajlati jellemzőkkel is bíró Tapolcai- és Káli-medencével.

Területének 25-30%-a erdő, így a természet és a vadászat kedvelőinek ideális terület.

Éghajlata kiegyenlített, a felszín erős tagoltsága miatt a talajviszonyok – a megye északi részére mélyen benyúló Kisalföld kivételével – kedvezőtlenek a mezőgazdasági termelés számára. A Balaton-part és a völgyek mikroklímája, valamint a vulkanikus altalaj kedvező feltételeket biztosít a szőlészet és borászat számára, ezért több borvidék is található a megyében.

A megye ásványkincsekben gazdag, ezért az ország egyik legfontosabb alapanyag-szolgáltató területe. Az energiahordozók közül a barnaszén jelentős. Az oxidos és karbonátos mangánércet az országban egyedül csak itt bányásszák, azonban legjelentősebb ásványkincsének a bauxit tekinthető, mely a megye révén európai szempontból is az elsők közé sorolja hazánkat. Említést érdemel a bazalt, a tufa, a mészkő, a dolomit és a márga is.

Különös a jelentősége a Bakony hegység gazdag karsztvízkészletének, mely a települések ivóvízszükségletének kielégítésében, valamint az ipar vízellátásában játszik szerepet.

Lenyűgözőek az építészet, a népi kézművesség, valamint a gasztronómia, a borászat remeklése, a színvonalas programok.

A Bakonyi erdők patakokkal, barlangokkal tarkított vadregényes tája, a Balaton hús habjai, az 1178 műemlék, mind-mind megannyi felejthetetlen élményt ígér, maradásra vagy visszatérésre csábítva a látogatót.

Várpalota kistérség

Várpalota a várpalotai kistérség központja mind közigazgatásilag, mint funkcionálisan.

A Bakonyhegység második legmagasabban fekvő településétől, Téstől, Várpalotán, Pétfürdőn, Öskүн és Ósin át Berhidáig, a Balaton szinte már közvetlen szomszédságáig terjed a Várpalotai kistérség. A hat település hat önálló világot jelent, amelyek különbözőségükben mégis egymásra találtak. Nyilvánvalóan utalhatnánk most a valamikori megyerendszerre, ezen belül is a járásokra, az ebből örökölt kapcsolatokra és hagyományokra, bár úgy gondoljuk, a Várpalotai kistérség története ma már másként írható. A történelmen túl egymásra találtak a települések a Várpalota és környéke komplex környezetvédelmi rehabilitációs program keretében.

Ezen nyelvtörő mondathoz tudni illik, a nehézipar környezeti terhelése miatt Várpalotát (és vele a környező településeket) azon bizonyos "Piszkos tizenkettő" magyar város között tartották nyilván. A nyolcvanas évek második felében végzett környezetvédelmi-környezetszennyezési hatástanulmány eredményeként készülhetett el az a program, amely alapján megtanulhatták a kifejezést a kistérségben: japán hitel. A japán OECF bank nyújtott kormányzati garanciával államközi szerződés alapján közel ötmilliárd yen hitelt a kistérség településeinek a program megvalósításához.

Ma a várpalotai kistérség az ország "legösszkomfortosabb" területe, ahol százszázalékos a csatornázás és a gázellátás, a vezetékesivóvízellátás, illetve a távhőellátást környezetbarát fűtőmű biztosítja. A finanszírozó OECF bank szerint is KözépEurópában ez egyedülálló. A beruházásban érintett települések hozták létre a Várpalota és térsége Területfejlesztési Önkormányzati Társulást.

Ma már 38 ezer ember élvezi a "japán hitel" előnyeit. A települések önkormányzatai megkezdtek a kölcsön visszafizetését. Nincs már fojtó füst, nincs már "Piszkos tizenkettő". A föld alá elhelyezett teljes infrastruktúra megfelelő alapot ad arra a kistérségnek, hogy a föld feletti lehetőségekről, az itt élők s az ide érkezők és itt megtelepülők egyaránt hasznos párbeszédet folytathassanak.

Forrás: www.varpalota.hu

A település jellemzői

Budapesttől 90 km-e, két patinás megyeszékhely, Székesfehérvár és Veszprém között félúton terül el Várpalota, a Bakony lábainál, a Balatontól alig 30 km-re.

A város jelenleg két részből áll- Várpalota és Inota, lakossága közel 23000 fő. Gazdasági életben már nem játszik szerepet a bánya, előtérbe került az Inotai Alumíniumkohó Kft, a Bakony Erőmű Rt, és más vállalkozások. 1996- 97- ben a városban kiépült a gázfűtés, a teljes telefonhálózat és befejeződött a víz- és csatornahálózat korszerűsítése. Nagy feladatot jelent ezeket követően az úthálózat korszerű felújítása is. A város azon ritka települések közé tartozik, amelyek 100%-os infrastruktúrával rendelkeznek. Az elmúlt években nagykapacitású szennyvíztelep került átadásra, valamint elkészült a nagyteljesítményű gázüzemű fűtőmű, amely mintegy 4000 lakás és 1900 háztartással egyenértékű intézmény hőellátását biztosítja. Érdekesség, hogy Várpalotán épült meg Magyarország első elektromos áramot termelő szélenergia-erőműve is.

A város méltán lehet büszke gazdag kulturális életére, amelynek alapjait a múlt század első felében teremtették meg. 1920-ban alakult a Bányász Kórus, 1929-től működik a Bányász Fúvószenekar - amely házigazdája az évente megrendezésre kerülő Fúvószenekari Találkozóknak. Évtizedes hagyományokra tekint vissza a Cserregő Néptáncgyűttes és a Vox Castellana Kamarakórus is.

Várpalota kulturális életének egyik alapköve a félszázados múlttal rendelkező zeneiskola, amely számos művészt és műértő zenepártolót nevelt fel. Csaknem negyven esztendeje rendezik meg Várpalotán a Ney Dávid kórusversenyt, ahol a város gazdag zenei kultúrája mutatkozik be évről évre. A város jelentős számú képzőművészt tömörítő Palotai Alkotók Köre rendszeresen szervez hazai és nemzetközi képzőművészeti kiállításokat.

A város és a térség gazdasági életében izgalmas színpontot jelent a VÁR EXPO, amely évente megrendezésre kerülő elismert színvonalú, kulturális programokkal tűzdelt gazdasági, vállalkozói kiállítás és vásár. A város büszke a tavasszal hagyományosan megrendezésre kerülő Bakony Virágai népművészeti napokra, valamint a minden év októberében megszervezett Várpalotai Napok rendezvénysorozatra. A sportolni vágyók igényeit a Várpalotai Sportközpont kínálata hivatott kielégíteni.

A 60-as évektől kezdve a város turistaközponttá vált. Várpalota ma is örömmel és vendégszeretően fogadja az idelátogatókat, abban a reményben, hogy mind többen keresik fel városunkat és ismerkednek meg látnivalóival. A várost körülölelő Bakony sok szép kirándulóhelyet tartogat, és kiváló lehetőségeket kínál a környék a vadász- és horgászturizmus kedvelői, valamint a gyalogos és hegyikerékpáros túrázók számára is.

2.2. Általános adatok, területhasználati funkciók

Települési önkormányzat címe. 8100 Várpalota, Gárdonyi Géza u. 39.
Telefon: 06-88/592-660

Lakosság száma: 21.814 fő (2006. évi adat)
Lakóingatlanok száma: 8466 db

A 270 km² kiterjedésű város népsűrűsége 140 fő/km², megyéjében a legnagyobb népességkoncentrációval rendelkezik. A város szerkezetileg három különálló, nagyobb területegységre bontható föl. A város Ny-i részén a Belváros és az azt övező városrészek találhatóak, ahol belvárosias, többemeletes téglaházak mellett blokkos, paneles épületek, illetve családi házas beépítésű területrészek is találhatóak. A terület délkeleti részén ipartelep található. Inota alkot egy másik, nagyobb szerkezeti egységet, amely keletebbre, a 8-as út és a vasút vonala mellett helyezkedik el, főként családi házas beépítéssel. A város keleti részén terül el a Készenléti Lakótelep, valamint szomszédságában a hőerőmű és a Várpalotai Ipari Park.

A lakótelepet a tömbös panelbeépítés jellemzi, sok zöldfelülettel, amelyek állaga azonban nagyon leromlott.

A város idegenforgalmi célpontként kevésbé funkcionált az elmúlt években. A terület ugyan előnyös természeti valamint épített környezettel rendelkezik, amely sok esetben nem kerül megfelelően kihasználásra.

A környezeti adottságok között mindenképpen meg kell említeni a közeli Tés térségét, valamint a közeli tórendszert, amelynek hasznosíthatósága szintén nem kiaknázott. A Bakony turistaújtjai közül jó néhány a Várpalotai kistérségen keresztül halad át.

A város mind közúton, mind vasúton könnyedén elérhető. Várpalota a 8-as számú főközlekedési út mentén található, amelyen keresztül könnyedén elérhető Székesfehérvár, illetve az M7-es autópálya, valamint Ny-i irányban Veszprém is.

A helyi autóbusz-forgalom jelentős részét a Bakony Volán biztosítja. A város egyes részeinek megközelítése azonban tömegközlekedési eszközzel nem biztosított (Kismező, Inota északi része).

A kiépített járdák területe 124.144 m². A városon belüli gyalogos közlekedés jelentős akadálya napjainkban a 8-as számú főút, azonban az elkerülő szakasz megépítésével ezen akadályoztatás megszüntethető.

Kiépített kerékpárút a Tesco áruházat a Hét vezér úttal összekötő 200 m-es szakaszon létesült.

2.4. Egészségügyi ellátás

Várpalota területén az egészségügyi ellátás 11 felnőtt- és 3 gyermek háziorvosi körzetre felosztva működik. Az aktív kórházi ellátás a városban megszűnt.

A Palotahost kft. által üzemeltetett Kórház kistérségi szinten biztosít alapellátást. A kórházban 2007. 01. 1-jével megszűnt az úgynevezett aktív ellátás, melyet az intézményben krónikus és rehabilitációs ellátás vált fel. 225 db ágy áll a betegek rendelkezésére, ahol tartós kezelésre, gondozásra szoruló betegek ápolására van lehetőség.

A környezetvédelmi program felülvizsgálata során végzett adatgyűjtés alapján, Várpalota epidemiológiai adatai az alábbiak szerint alakultak 2008. október 01-én:

- Nem TBC-s krónikus légzőszervi betegségek: 4427 fő
- A regisztrált rhinitisz allergiás betegek száma jelentősen magasabb az országos átlagnál

Kórforma szerint

- Krónikus bronchitisz, emphysema: 592 fő
- Aszthma bronhiale: 650 fő
- Új primer hörgőrák: 14 fő
- Rhinitisz allergica (allergiás nátha): 3020 fő
- Új rhinitisz allergica (allergiás nátha): 195 fő (2007. okt. 01-től-2008. okt. 01-ig)

2.5. Településen működő civil szervezetek

Lásd. mellékletként csatolva.

2.6. Műemlékvédelem

A város látványosságai közül kiemelendő a Thury vár, amely az ország egyik legjobb állapotban megmaradt középkori vára. Itt vegyészeti múzeum, bányásztörténeti gyűjtemény, illetve helytörténeti kőtár is található. Várpalota legrégebbi temploma az inotai katolikus templom, amely román kori és kora gótikus freskókkal van díszítve. A város római katolikus, evangélikus, illetve református templomai barokk stílusban épültek az 1777-1808 közötti időszakban. A volt Zichy-kastély egyedülálló építészeti emlék, amely ma az ország egyetlen Trianon múzeumának ad otthont. Bátorkő műemlék vára, amely a legendák szerint egykor Mátyás király vadászkastélya volt, szintén itt található.

A város jelenleg 20 országos műemléki besorolású épülettel rendelkezik:

MEGNEVEZÉS	HRSZ.
1. Pusztapalota-várrom	090/1.
2. Szent Flórián szobor	1308
3. Lakóház	743
4. Lakóház	719
5. Lakóház	718
6. Református templom	59
7. Kultúrotthon	152/3.
8. Lakóház	624
9. Lakóház	-
10. Római katolikus templom	175
11. Vegyészeti Múzeum	1
12. Evangélikus templom	21
13. Lakóház	15
14. Temető	
15. Zichy kápolna	
16. Lakóház	3003
17. Temető	3243
18. Síremlék	3243
19. Római katolikus templom, Inota	3666/1
20. Kastélydomb	185

2.7. Erdőterületek

Az Állami Erdészeti Szolgálatának Veszprémi Igazgatósága által nyújtott adatszolgáltatás alapján, Várpalota Város határában lévő magán tulajdonba került erdőterületeken mennyiségi, fajösszetételei és korosztály viszonyok vonatkozásában az elmúlt évekhez viszonyítva nem történt változás.

Az erdők egészségügyi állapotában szintén nem történt lényegi változás. A város közeli elegyetlen fekete fenyvesekben éves gyakorisággal fordulnak elő tüzesetek, azonban ezek a 2008. évben az év első felének csapadékos időjárása végett elenyészőek voltak.

Ugyancsak nem számottevő, de továbbra is jelen van a Diplódis pinea gomba károsítása szálsként, illetve kisebb csoportokban:

A város határában lévő 4146,13 ha erdőterület megoszlása:

Királyszállási Erdészet	3635,20 ha
Önkormányzat Várpalota	107,40 ha
Várpalota Ipari Park Kft.	9,97 ha
SÁG MEZŐ Kft.	0,70 ha
MAL ZRT.	4,90 ha
Magán erdőgazdálkodók	387,96 ha

A magán tulajdonban lévő erdőterületekből 206,66 ha-on erdőgazdálkodó még jelenleg sincs. 2008. évben az Önkormányzat a Város határában (Cseri parkerdő) 79,40 ha erdőterület tulajdon jogát szerezte meg, melyen 16,90 ha erdőfelújítási kötelezettséget örökölt. Az erdőtömb 90%-ban előregedett, természetes úton pusztuló, így várhatóan természetes úton teljes egészében megújulni nem tud. Ezért az állományok felújulását alátelépítéssel haladéktalanul meg kell kezdeni.

Az erdőterületek felosztása rendeltetése szerint 21% parkerdő, 27% településvédelmi, a többi talajvédelmi elsődleges rendeltetésű. A területek meredeksége, de főleg az ökonómiai osztályozás alapján gyenge-gazdaságtalan- fatermőképessége miatt nincs fatermesztési célú erdő. Az erdőterülete megóvása elsősorban település- és talajvédelmi okokból nagyon fontos.

Előfordul engedély nélküli fakivágás. Sok helyütt okoz gondot ezen területrészeken a hulladék. Az erdőkkel szomszédos garázsszövetkezetek nem rendelkeznek hulladékgyűjtő konténerrel, így a garázsoknál keletkező szemét nagy része az erdőkbe kerül. Ennek megakadályozására a garázsszövetkezet hulladékelszállításra való kötelezésével lenne lehetőség.

3. LEVEGŐTISZTASÁG VÉDELEM

Manuális levegőtisztaság mérő állomás Várpalotán a Körnöcbánya u. 3. szám alatt az Adylakótelepen és a Béke Művelődési házban automata monitor állomás a Szent István út és Honvéd u. sarkán működik, ahol szén-monoxidot (CO), ózont (O₃) nitrogén oxidokat (NO_x), kén-dioxidot (SO₂) és szállóport (PM₁₀) is mérenek.

Automata monitor állomás mérési adatai (Szent István u.-Honvéd u. kereszteződése)
2008. január 1 - szeptember 30.

Nitrogén-dioxid

Hónap	Órás átlag (µg/m ³)	Túllépések száma	24 órás átlag (µg/m ³)	Túllépések száma
Január	32,1	-	32,1	-
Február	25,3	-	25,3	-
Március	17,4	-	17,4	-
Április	20,8	-	20,8	-
Május	18,6	-	18,6	-
Június	26,9	-	26,9	-
Július	26,8	-	26,8	-
Augusztus	15,7	-	15,7	-
Szeptember	18,2	-	18,2	-
Átlag	22,4		22,4	
Minősítés	kiváló		kiváló	

Nitrogén-oxidok (NO₂-ként)

Hónap	Órás átlag (µg/m ³)	Túllépések száma	24 órás átlag (µg/m ³)	Túllépések száma
Január	62,0	17	62,0	-
Február	45,5	15	45,5	-
Március	24,7	-	24,7	-
Április	30,8	4	30,8	-
Május	27,4	1	27,4	-
Június	34,3	1	34,4	-
Július	28,0	-	28,0	-
Augusztus	23,6	2	23,6	-
Szeptember	29,1	4	29,2	-
Átlag	33,9		34,0	
Minősítés	kiváló		kiváló	

Kén-dioxid

Hónap	Órás átlag ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Túllépések száma	24 órás átlag ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Túllépések száma
Január	11,6	-	11,7	
Február	7,3	-	7,4	
Március	5,5	-	5,6	
Április	14,1	-	14,3	
Május	17,4	-	17,3	
Június	10,3	-	10,2	
Július	9,6	-	9,2	
Augusztus	12,3	-	12,2	
Szeptember	12,7	-	12,5	
Átlag	11,2		11,1	
Minősítés	kiváló		kiváló	

PM10 szálló por

Hónap	24 órás átlag ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Túllépések száma*
Január	63,1	24
Február	48,4	14
Március	27,0	3
Április	27,2	1
Május	27,8	1
Június	27,7	-
Július	27,1	-
Augusztus**	-	-
Szeptember**	28,0 (7napra)	-
Átlag (augusztusig)	35,5	
Minősítés	jó	Összesen 43

*Az éves megengedhető túllépések száma 35

** A pormérő műszer javításon volt

Ózon

Hónap	8 órás mozgó átlagkoncentrációk maximuma alapján ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Túllépések száma
Január	21	-
Február	30	-
Március	44	-
Április	50	-
Május	62	-
Június	100	9
Július	83	-

Ózon

Hónap	8 órás mozgó átlagkoncentrációk maximuma alapján ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Túllépések száma
Augusztus	76	-
Szeptember	50	-
Átlag	58	
Minősítés	jó	

A környezeti levegő átlagos minősítése a havi átlagok alapján az automata monitor állomás körzetében: **jó**

Ülepedő por (Inota, Művelődési ház körzete)

Hónap	30 napos átlag ($\text{g}/\text{m}^2/30$ nap)
Január	2,9
Február	2,4
Március	2,4
Április	3,2
Május	2,0
Június	-
Július	6,7
Augusztus	2,5
Átlag	3,2
Minősítés	kiváló

Egészségügyi határértékek a 14/2001. (V.9.) KöM-EüM-FVM együttes rendelet 1. sz.
melléklete szerint

A) Kiemelt jelentőségű légszennyező anyagok

Légszennyező anyag	Határérték [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]					
	órás		éves			
[CAS szám]	határérték	tűrőhatár	24 órás	határérték	tűrőhatár	
Kén-dioxid [7446-09-5]	250 a naptári év alatt 24-nél többször nem léphető túl		125 a naptári év alatt 3-nál többször nem léphető túl	50 ³		III.
Nitrogén-dioxid ¹ [10102-44-0]	100 a naptári év alatt 18-nál többször nem léphető túl	2008-ban 110	85	40 ³	2008-ban 50	II.

Nitrogén-oxidok (mint NO ₂)	200		150	70 ³		II.
--	-----	--	-----	-----------------	--	-----

Határérték [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]

Légszennyező anyag [CAS szám]	24 órás		éves		Veszélyességi fokozat
	határérték	tűrőhatár	határérték	tűrőhatár	
Szálló por (PM ₁₀)	50 a naptári év alatt 35-nél többször nem léphető túl	-	40 ¹		III.

Légszennyező anyag [CAS szám]	Határérték [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Veszélyességi fokozat
	Napi 8 órás mozgó átlagkoncentrációk maximuma	
Ózon [10028-15-6]	120	I.

B) Az ülepedő por és néhány összetevője

Légszennyező anyag [CAS szám]	Határérték		Veszélyességi fokozat
	30 napos	éves	
Ülepedő por, toxikus anyagot nem tartalmaz	16 g/m ² x 30 nap	120 t/km ² x év	IV.

A Várpalota területén a környezeti levegő nitrogén-oxidok koncentrációja a város területén határérték alatti. A nitrogén-oxidok kibocsátása döntően közlekedési tevékenységből származik. Az ipari források kibocsátásait felhasználó terjedési modellvizsgálatok adatai alapján megállapítható, hogy az ipari források nitrogén-oxidok kibocsátása a környezeti levegő határérték feletti nitrogén-oxidok szennyezését nem idézi elő.

Levegőtisztaság védelmi problémaként jelentkezik továbbra is a gyakori kerti szemét égetése.

A jelentős forgalmat lebonyolító 8-as számú főközlekedési út a város területén húzódik keresztül. Modellszámítások alapján a közlekedési lámpánál jelentős forgalmi terhelés mellett és kedvezőtlen meteorológiai viszonyok esetén határérték feletti nitrogén-oxid koncentráció alakulhat ki. A légszennyezettség az út tengelyétől számított mintegy 30-40 m-en belül tapasztalható, a számított maximális légszennyezőanyag koncentráció az egészségügyi határértéket mintegy 50%-al haladhatja meg

4. HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

4.1. Települési szilárd hulladék

Települési szilárd hulladék begyűjtését, szállítását végzők azonosítása

A településen hulladékkezelési közszolgáltatást változatlanul a Várpalotai Közüzemi Kft. látja el.

Cím: 8100 Várpalota, Fehérvári u. 7.

Tel.: 06-88/592-110

Fax: 06-88/592-115

KÜJ:

Statisztikai száma: 11943972-9000-113-19

Hulladékkezelési közszolgáltatással ellátott intézmények száma: 22 db

Hulladékkezelési közszolgáltatással ellátott ingatlanok száma: 8570 db

Érintett hulladéklerakó azonosítása

Várpalota települési szilárd hulladékait az EU szabványnak megfelelő, környezetvédelmi engedéllyel rendelkező helyi hulladéklerakó fogadja.

Cím: Várpalota, külterület Hrsz: 0271

A hulladéklerakó teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálata 2002. évben készült el, a létesítmény **2009. július 15-ig rendelkezett érvényes környezetvédelmi működési engedéllyel. (Engedély száma: 23487/2007.)**

A hulladéklerakó D-i terület részére vonatkozóan elkészültek a rekultivációs tervanyagok, melyet az illetékes környezetvédelmi hatóság 77408/07. számú határozatával jóváhagyott. *Határozatot lásd. mellékelve.*

Szelektív hulladékgyűjtés:

A szelektív hulladékgyűjtés a hulladékgazdálkodási tervidőszak elmúlt 2 évében az alábbiak szerint egészült ki:

- Szelektív hulladékgyűjtő szigetek számának folyamatos bővítése a családi házas övezetben kikerülő 120 literes szelektív hulladékgyűjtő kukák terjesztésében

A fejlesztéshez elengedhetetlenül hozzátartozik a lakosság megfelelő tájékoztatása, a szelektív hulladékgyűjtés folyamatos népszerűsítése.

A népszerűsítésre kiváló eszköz a már több éve megrendezésre kerülő ÖKO PANNON kiállítás, az általános iskolás korú diákok számára rendezett szelektív hulladékgyűjtő versenyek, a Városi TV-ben megjelenő szelektív hulladékgyűjtéssel kapcsolatos reklám, valamint a Közüzemi Kft. minden óvoda és iskola részére biztosítja a begyűjtött PET palackok átvételét. A közszolgáltató a város több részén lehetővé teszi a családi házakban lakók számára a hulladékok szelektív gyűjtését ingyenesen elvihető hulladékgyűjtő edényekkel. A 2008.-as évben a VárEXPO kiállítás keretein belül szintén szerepet kapott a szelektív hulladékgyűjtés népszerűsítése.

Szelektíven gyűjtött hulladéktípusok:

- Karton papír
- Egyéb papír hulladékok
- PET palackok
- Üveg hulladékok
- Vegyes összetételű kompozit
- Csomagolási hulladékok
- Fém italos dobozok

A szelektíven összegyűjtött csomagolási hulladékok a megfelelő feldolgozó helyre kerülnek továbbításra. A papír hulladékok a Dunapack Rt Dunaújvárosi telephelyére kerülnek, az üveg hulladékot az Avermann-Holvex Kft veszi át, míg a műanyag egy része és a fém csomagolási hulladékok a Fe-Group Zrt tulajdonába jutnak.

Szelektív hulladékgyűjtő szigetek listáját. Lásd. mellékletként csatolva.

Várpalota Város Környezetvédelmi Programjának felülvizsgálatával egyidőben készül el a Helyi Hulladékgazdálkodási Terv felülvizsgálata is, amely dokumentáció részletes adatokat tartalmaz a keletkező hulladékmennyiségekre vonatkozóan.

4.2. Települési folyékony hulladék

Várpalotán a csatornahálózat kiépített.

A csatornahálózat üzemeltetője a **Bakonykarszt Vízf- és Csatornamű Zrt.**

Cím: 8200 Veszprém, Pápai u. 1.

Tel: 88/423-222

Környezetvédelmi azonosítók:

KÜJ: 100364439

KTJ szennyvíztelep: 100433149

Vízjogi üzemeltetési engedély: 23419/2005.

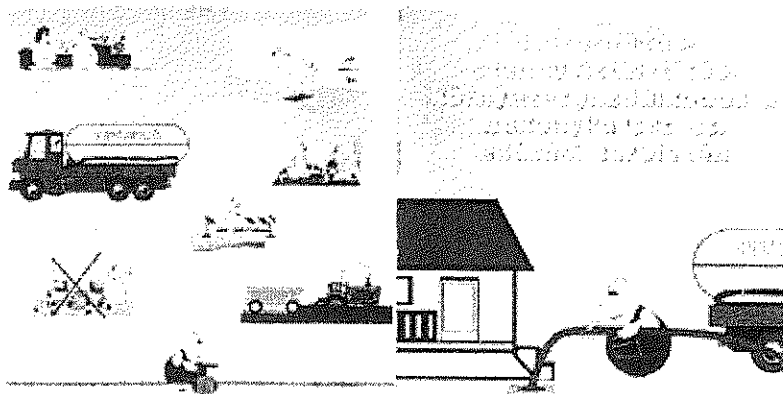
A közműfejlesztéseknek köszönhetően, 2006. évre a az ivóvízhálózatra kötött lakások aránya teljes körű, 100 %-os, a szennyvízhálózatra pedig a lakások 98,4%-a már rá van kötve, a későbbiekben tehát már csak egészen minimális fejlesztésre lesz szükség az utóbbi tekintetében.

Vezetékes ivóvízzel ellátott lakások száma	3573 db
Közcsatornával ellátott ingatlanok száma	3188 db
2007. évben keletkező folyékony hulladék mennyisége	2094 m ³
2007. évben keletkezett (centrifugált) szennyvíziszap	731 t

A tisztított szennyvíz befogadója továbbra is a Bivalyos tó, melynek vízminőségét a Bakonykarszt Zrt. rendszeres mintázásokkal, illetve laboratóriumi vizsgálatokkal ellenőrzi. A keletkező szennyvíziszap komposztáló telepen kerül hasznosításra.

Komposztáló telep KTJ száma: 101637603
 Hulladékkezelés engedély száma: 17749/2007.

A Bakonykarszt Zrt. honlapján a lakosság részére közérthető anyag szolgálja a tájékoztatást. A bárki által könnyen hozzáférhető ismertető füzetből megtudhatjuk hogyan zajlik a szennyvíztisztítás folyamata, illetve miért fontos a csatornahálózatra való rákötés, hogyan védhetjük, óvhatjuk vizeink tisztaságát, környezetünket.

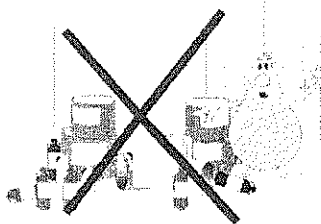

BAKONYKARSZT ZRT. - ÉS CSATORNÁHÁLÓZAT
 8263 Veszprém, Magyar út 47.
 Telefon: 0 72 23 38 81
 Fax: 06 89 429 227
 E-mail: bazak@bakonykarszt.hu
 honlap: www.bakonykarszt.hu

A környezetvédelem

Mit tehetünk a környezetünk védelméért?

- Ha még nem épült ki a csatornahálózat és "emesztőgödörös" folyik a szennyvíz, akkor fontos, hogy a tároló zárt legyen, és a szippantó kocsival rendszeresen szállítsassuk el a tartalmát a szennyvíztisztító telepre.
- Ha már kiejtett a településen a csatornahálózat, nagyon fontos, hogy mindenki rászalkozzon és bevezesse a szennyvizét a házatáblába.
- A csatornázott területen élők, -asenyvíben igénybe veszik az intézményes szennyvízelvezetést - Ugyeljenek arra, hogy milyen anyagokat engednek a csatornába.

12 Tájékoztató

tájékoztatója

A szennyvíztisztítás melléktermékei

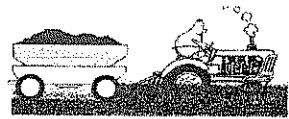
Hogyan hasznosíthatjuk a szennyvíztisztítás melléktermékeit?

A szennyvíztisztítás során keletkező szennyvíztisztítási slámulatok (iszap) és a tisztított szennyvíziszap komposztálással és energiát termelő eljárásokkal a mezőgazdaságra hasznosítható. A felhasználás során keletkező biogáz energiát is lehet hasznosítani.

A magyar köztisztviselők szakszervezetei egy határozata alapján:

- > a tisztított szennyvíz felhasználható a mezőgazdasági területen
- > a biogáz használata főleg az energiatermelés céljára
- > az energiatermelésre hasznosítható biogáz

A biogáz hasznosítása érdekében a szennyvíztisztító telepeken, szennyvíziszap-kezelő és energiatermelő üzemekben a biogáz hasznosítását meg kell támogatni. A biogáz hasznosítását meg kell támogatni a biogáz hasznosítását meg kell támogatni.

10 Tájékoztató

Forrás: www.bakonykarsztzrt.hu

5. VIZEK ÁLLAPOTA

Ivóvízminőség, szennyvízelvezetés:

Az 1990-es évek második felében a vizsgált területen zajló infrastrukturális fejlesztések keretében a közüzemi ivóvízhálózat hossza a városban (Pétfürdő nélkül) 1998-ra elérte a 120 km-t, amely azóta növekedett, 2006. évben már 140 km-t tett ki.

A szennyvízcsatorna-hálózat ugyancsak kibővült, így az 1998. évi 41 km-nek a program felülvizsgálatának időszakában több mint kétszerese 83 km a lefektetett csatornahálózat hossza. Mindennek köszönhetően 2006-ban az ivóvízhálózatra kötött lakások aránya teljeskörű. A szennyvízhálózatra az ingatlanok 98,4 %-a csatlakozott.

A városi szennyvíztisztító telepről kikerülő tisztított szennyvíz befogadója továbbra is a Bivalyos tó, melyet a csatornahálózat üzemeltetője a Bakonykarszt Víz és Csatornamű Zrt. (8200 Veszprém, Pápai út 41.) rendszeresen mintáz és minőségét ellenőrzi.

- ✓ Vízvezetékkel ellátott lakások száma: 3573 db
(2007. dec. 31.-ei adat)
- ✓ Közcsatornával ellátott ingatlanok száma: 3188 db
(2007. dec. 31.-ei adat)
- ✓ 2007. évben fogadott folyékony hulladék: 2094 m³
- ✓ A szennyvíziszap kezelési technológiájában 2001. év óta nem történt változás.
- ✓ A közszolgáltató adatszolgáltatása alapján, ivóvízminőséggel kapcsolatos havária jellegű esemény az elmúlt 5 évben nem történt.

A felülvizsgálat időszakában működő vízbázisok:

A Várpalota –Pétfürdő vízrendszer legfontosabb vízbázisa a Bánta-pusztán lévő mélyfúrású kútcsoport (A vízbázis 1-5 sz. karsztkutakból áll.) További vízbázisok: Rákóczi kút, Karsztkút és a Pét V, VI kutak.

Ivóvízhálózat elmúlt 5 év legjelentősebb felújításai:

- 2003: Bokányi D. u.
Bartók B. u.
Arany J. u.
- 2004: Csokonai V. M. u.
Rózsakút u.
Thököly I. u. I. ütem

- 2005: Veszprémi u.
Béke u.
Winkler M. u.
József A. u.
Vajda J. u.
- 2006: Rákóczi u.
Árpád u.
Liliom u.
Mátyás K. u.
Dankó u.
Vasút u.
Erdődy P. T. u. I. ütem
- 2007: Erdődy P. T. u. II. ütem
Thököly I. u. II. ütem
Zichy I. u.

Az elkövetkező évek fejlesztésének egyeztetése az adatgyűjtés időszakában folyamatban van.

Felszíni vizek:

A város közigazgatási területén található jelentősebb tavak, vízfolyások vízminőségének változásáról **nincs tudomás**. A tavak, vízfolyások tulajdonosi köre 2001. év óta változatlan. A környezetvédelmi programban ismertetett, alsóvárosi temető K-i oldalán található elhanyagolt forrás problematikája az elmúlt években megoldódott. A forrás neve Tombori forrás lett. Átadására 2008. október 21.-én került sor. A forrás vize emberi fogyasztásra nem alkalmas.

A Közép-Dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség tájékoztatása szerint a Városi derítő -tó területére vonatkozó fejlesztési terv a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatósága (BFNPI) közreműködésével folyamatban van. A BFNPI több helyi jelentőségű területre tett javaslatot, ezek felmérése szintén folyamatban van.

Felszín alatti vizek:

A város területe felszín alatti védelmi szempontból a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 7§ (4) bek. alapján **érzékeny terület**.

A városi kommunális hulladéklerakó (Várpalota Hrsz: 0271) teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálata 2002. évben készült el. A felülvizsgálat során mintavételezések történtek mind a felszíni víz- mind a talajvíz tekintetében.

A felülvizsgálat megállapításai alapján a hulladéklerakóból származtatható szennyezéseket a talajvíz mintavételi helyekről származó mintákban nem észleltek.

A Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Rendszer megvalósítása keretében az UTIBER Közúti Beruházó Kft. benyújtotta a KDT KTVF részére fenti hulladéklerakóra vonatkozó rekultivációs engedélyezési terveit.

A tervanyag során végzett vizsgálatok eredményei több helyen „B” szennyezettségi határérték feletti szennyezést detektáltak.

A lerakó felszín alatti vizekre gyakorolt esetleges hatásainak ellenőrzése céljából 6 db vízjogi engedéllyel rendelkező monitoring kút működik, melynek további üzemeltetési feltételeit a környezetvédelmi hatóság 77408/07. rekultivációs tervet elfogadó határozatában határozta meg.

Az utógondozás kötelezettje: Várpalota Város Önkormányzata

A ipari létesítmények körül kialakított monitoring rendszerek üzemeltetését a kötelezettek végzik. Az eredményeket A Közép-Dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség ellenőrzi.

Felszín alatti vizeket, illetve földtani közeget veszélyeztető nagylétszámú állattartást a területen nem folytatnak. Az állattartókról Várpalota Város Önkormányzata pontos nyilvántartást vezet.

Csapadékvíz-elvezetés:

A felülvizsgálat időszakában a csapadékvíz-elvezetés nem minden városrészben megoldott, a csapadékvíz sok helyen alámossa az útburkolatot mely ezáltal letöredezik. A zárt csapadékvíz-elvezetők tisztítását a Bakonykarszt Zrt. végzi.

6. TERMÉSZET- ÉS TÁJVÉDELEM

Védett területek

A Várpalotai kistérség két Nemzeti Parki igazgatósághoz, a Duna-Ipoly Nemzeti Park és a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságának működési területéhez tartozik.

A terület változatos domborzati és vízrajzi viszonyi következtében az országosan védett területek nagysága jelentős, amelyek magukban foglalják a vizes élőhelyeket és karsztos erdei, hegyvidéki jellegű élőhelyeket is.

A térségben megtalálható védelmi szintek a következők:

- természetvédelmi terület
 - Várpalotai homokbánya TT
- tájvédelmi körzet:
 - Sárréti TK
- Natura 2000 természet megőrzési terület
 - Berhidai löszvölgyek HUBF 20024
 - Kelet-Bakony HUBF 20001
 - Péti-hegy HUBF 20021

- Sárrét HUDI 20044
- ex lege védett láp
 - Pétfürdői-láp
 - Sárrét
 - Bánatpusztai-láp
- Országos területrendezési Terv Országos ökológiai hálózat elemei
 - Keleti-Bakony
 - Sárrét
- Érzékeny természeti terület
 - Tési-fennsík 2.2.4. fontod ÉTT
 - Sárrét 5.1.3. tervezett ÉTT

A 45/2006. (XII. 8.) KvVM rendelet 4. számú mellékletében – amely az európai jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett települések betűrendes felsorolásában Várpalotát a 3. sz. melléklet szerinti kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területként jelöli.

A nem védett területek

A terület legnagyobb része szántóföldi művelés alatt áll. Ebből adódóan elvesztette természetes élővilágát. Így a növényvilágot elsősorban R-stratégista gyomok képviselik, melyeknek faj- és egyedszáma a természetű növények jellegétől függően változik.

Az állatvilág is a mezőgazdasági művelés hatásának van kitéve: az ízeltlábú fauna a vegyszeres növényvédelem eredményeképpen erős redukció alatt áll, melynek ellenhatását valamiképpen a település délnyugati részén a természetközeli elemeket is jelentős mértékben tartalmazó patak-völgyekből, valamint a erdőkből eredő immigráció képes biztosítani. Jellemzőek bizonyos fitofág és szaprotróf fajok.

A gerincesek számára a fent említettek miatt a terület táplálékban meglehetősen szegény, ezért állandó állomány kialakulásának a valószínűsége csak az erdőterületen és a patak völgyekben nagyobb.

Tájhasználat, tájvédelem

A kitérség tájmeghatározó eleme a Keleti-Bakony, illetve a Sárrét medencéje. A nagyobb erdőfelületek és karszbokorerdők látványa mellett jellemzőek a dolomit rétek és láprétek jelenléte. Az elsősorban mezőgazdasági művelésű területek között megtalálhatók a nagytáblás, illetve kispárcellás területhasznált, azonban a szántók között jelentős az erdősávok aránya.

Az iparterületek (Várpalota, Várpalota-Inotai, Berhida, Pétfürdő) és mezőgazdasági művelésű földrészletek határozzák meg a táj jellemzőit. Az ipari táj jelleget nemcsak a vegyi jellegű iparterületek és bányászat, hanem a több helyen megfigyelhető föld feletti (120 és 400 kV-os nagyfeszültségű, illetve középfeszültségű elektromos) energiavezetékek is jelzik.

A települések alapvetően hagyományos falusias szerkezetűek, azonban Várpalotán a magasházas nagyvárosias beépítettségű városrészek is találhatóak. A települések környezetében jellemzőek a pihenőkertes, szőlővel, gyümölcsösökkel beültetett településrészek.

7. ZAJ- ÉS REZGÉSVÉDELEM

Várpalota területén zaj- és rezgésvédelmi szempontból továbbra is a 8-as számú főközlekedési útvonal bonyolította forgalom jelent problémát.

Az elkerülő útvonal tervei az önkormányzat tájékoztatása alapján a felülvizsgálat időszakában már rendelkezésre állnak, azonban a megvalósítás forráshiány miatt várat magára.

A városban a Polgármesteri Hivatal Közterület Felügyelete végzi az évi zajszint – méréseket. A Felügyelet az engedély nélküli zeneszolgáltatásokban jogosult intézkedni, az engedélyekben foglaltaktól való eltérés esetén csak jelzési joga van a jegyző felé.

Hangosító berendezések használatával kapcsolatos ideiglenesen kiadott engedélyekről, illetve valamennyi zaj- és rezgésvédelmi témájú eseményről a város képviselőtestülete az éves épített- és természetes környezet állapotával kapcsolatos előterjesztésből kap tájékoztatást.

8. KÖRNYEZETBIZTONSÁG

A Veszprém Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (8100 Várpalota, Gárdonyi u. 39.) tájékoztatása alapján a Várpalotai Polgári Védelmi Kirendeltség Várpalotával kapcsolatban is az 1996. évi XXXVII. Tv., és az 1995. évi LIII. Tv.-nek megfelelően veszélyelhárítási és katasztrófavédelmi tervvel rendelkezik.

A veszélyelhárítási tervben az adott település veszélyeztetettségével kapcsolatos (civilizációs- és ipari katasztrófák) elhárítási feladatai tervezettek. Ebbe a körbe beletartozik a környezet veszélyeztettsége kapcsán kialakult veszélyhelyzet is, de mivel ennek típusai sokfélék lehetnek, így a tervek a veszélyeztetettség következményeit kezelik (ivóvíz szennyezés, levegőszennyezés stb.)

A Katasztrófavédelmi Igazgatóság környezetvédelemmel kapcsolatos tervei nem a konkrét veszélyhelyzet elhárításáról, hanem a veszélyhelyzet csökkentéséhez szükséges emberi és műszaki erőforrások igénybevételének lehetőségeiről szólnak.

A tervek a törvényi előírásoknak megfelelően évente pontosításra kerülnek.

A riasztó rendszer 2001. év óta nem módosult. A 2007. évben megkezdett beruházás során a MoLaRi rendszer riasztó elemei kerültek telepítésre, melyek csak az ipari katasztrófával kapcsolatos riasztásra és a lakosság tájékoztatására használhatóak.

9. TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAM CÉLKITŰZÉSEINEK MEGVALÓSULÁS VIZSGÁLATA

Várpalota Város 2001. évben elkészült környezetvédelmi programja az alábbi bontásban tartalmazta az elérni kívánt környezetvédelmi célokat-célállapotokat:

- Levegőtisztaság-védelem
- A vizek védelme
 - Felszíni vizek
 - Felszín alatti vizek
- Földvédelem
- A települési és épített környezet védelme
 - A települési környezet védelme
 - Az emberi egészség védelmének környezeti vonatkozásai
 - Az épített környezet védelme
- A természet védelme
 - Természetvédelem
 - Tájvédelem
- Önállóan kezelt hatótényezők
 - Hulladékgazdálkodás
 - Zaj és rezgés elleni védelem
 - Környezetbiztonság

A célkitűzések megvalósulásának vizsgálatakor figyelembe vettük az adatgyűjtés során Várpalota Város Önkormányzata által szolgáltatott adatokat, információkat. Átvizsgálásra kerültek 2001- és 2008 között a Város Képviselőtestülete elé terjesztett éves beszámoló anyagai, valamint a közszolgáltatók- illetve az adatgyűjtésbe bevont egyéb szervezetek adatszolgáltatásai is.

Az alábbi táblázatban összehasonlításra és kiértékelésre kerülnek a 2001. évben elkészült program célkitűzései, továbbá értékelő elemzést készítettünk a 2001-2008. évek között megvalósult környezetvédelmi célkitűzésekről, illetve a 2008-2011. tervidőszak tervezett megvalósulási céljairól.

Azon célkitűzések melyek tekintetében nem történt előrelépés, illetve megvalósításuk, fenntartásuk továbbra is időszerű vagy folyamatos, szintén jelölésre és magyarázatra kerültek.

10. ÖSSZEFOGLALÁS, JAVASLAT

Várpalota Város nem csupán közigazgatásilag de funkcionálisan is a Várpalotai kistérség központi szerepét tölti be. A város regionális szerepe és természeti adottságai, valamint a „múltbéli” ipari tevékenységből adódó környezetterhelések hátramaradt megoldandó problémái mind-mind a környezetvédelem prioritását indokolják.

A település első környezetvédelmi programja – eleget téve a jogszabályi előírásoknak-2001. évben készült el.

A tervanyag rendszerezte a környezeti elemek és rendszerek állapotát és célokat, célkitűzéseket határozott meg azok javítása illetve fenntartása, megóvása érdekében.

A programot a település önkormányzata a 27/2001. (VI. 29.) önkormányzati rendelettel fogadta el.

Az 1995. évi LIII. környezetvédelmi törvény 47§ (2) bekezdésének értelmében:

„ A települési önkormányzat gondoskodik a települési környezetvédelmi programban foglalt feladatok végrehajtásáról, a végrehajtás feltételeinek biztosításáról, figyelemmel kíséri az azokban foglalt feladatok megoldását és a programot szükség szerint – de legalább kétévente-felülvizsgálja. ”

A program felülvizsgálatával, dokumentáció összeállításával Várpalota Város Önkormányzata a Connect 3 Kft. (3100 Salgótarján, Rákóczi u. 13.) bízta meg.

Korábban készült dokumentációk áttanulmányozásával, valamint helyszíni bejárások tapasztalatai alapján került összeállításra jelen dokumentáció.

A felülvizsgálat célja azonban nem csupán a már kitűzött célok megvalósulásának vizsgálata, hanem újabbak meghatározása a település környezeti állapotának javítása érdekében.

A város környezeti teljesítményében jelenleg meghatározó szerepet játszó közszolgáltatók és egyéb szervezetek adatszolgáltatására alapozva **aktualizáltuk és egyben felülvizsgáltuk a 2001. évi települési környezetvédelmi programot. A felülvizsgálatot követően a program vállalt célkitűzéseit a 2011. decemberéig tartó tervidőszak végéig határoztuk meg.**

Fentiek alapján kerültek meghatározásra az alábbi környezetvédelmi célkitűzések, melyek a 2001. évben meghatározottakkal együttesen kezelendők, a 2011. évi felülvizsgálatban közösen vizsgálandók:

CÉLKITŰZÉS	HATÁRIDŐ
LEVEGŐ	
Tájékoztatási terv (szmogriadó terv)	2009. II. félév
Környezetterhelési térkép elkészítése, helyek feltárása	2009.
Allergén gyomnövények gyérítése	Folyamatos
VIZEK VÉDELME	
A vizek minőségi állapotának meghatározásához a megfelelő követelmények meghatározásához feltétlenül szükséges a vizek (felszíni- és felszín alatti) vizsgálati eredményeinek ismerete, kiértékelése, amely a környezetvédelmi hatóság folyamatos adatszolgáltatásával valósulhat meg.	Folyamatos
Illegális hulladéklerakások felszámolása	Folyamatos
TALAJVÉDELEM	
Hulladéklerakó telep műszaki rekultivációja	2020.
Településen keletkező veszélyes hulladékok szakszerű gyűjtése és ártalmatlanítóknak történő átadása	Folyamatos
Biotermelés népszerűsítése	Folyamatos
Környezetkímélő mezőgazdálkodási gyakorlat és állattenyésztési technológiák alkalmazása	Folyamatos
Talajerózió elleni védelem a csapadékvíz elvezető rendszerek folyamatos karbantartása, felújítás	Folyamatos
HULLADÉK	
Hulladéklerakó telep D-i terület részének bezárása	2009. július 15.
Hulladéklerakó átmeneti felső rekultivációs zárórétegének kialakítása	2009. október 15.
Hulladéklerakó telep utógondozási feladatainak (monitoring adatok gyűjtése, feldolgozása, éves jelentés összeállítása, terület gondozása)	Folyamatos
77408/07. számú határozatban (Hulladéklerakó lezárására, utógondozására vonatkozó engedély) foglaltak teljesítése	2020. július 30.
Többszöri lomtalanítási akció szervezése az elhagyott és illegálisan lerakott hulladékok mennyiségének csökkentése végett	Évente két, illetve igény szerint több alkalommal
Hulladékgyűjtő akciók folytatása (pl: Közút szerezésében)	Folyamatos
Város területén lévő elhagyott, roncs gépjárművek begyűjtése, hulladékártalmatlanítóknak történő átadása	Folyamatos

<i>CÉLKITŰZÉS</i>	<i>HATÁRIDŐ</i>
Építési és bontási törmelékek szakszerű elhelyezésének megoldása, feldolgozó háttér biztosítása, támogatása	Folyamatos
Köztéri hulladékgyűjtő edényzetek állapotának rendszeres ellenőrzése, szükség esetén cseréje	Folyamatos
TÁJ- ÉS TERMÉSZETVÉDELME	
Táj- érték kataszter elkészítése	2010.
Öko turizmus feltételrendszerének kialakítása, folyamatos fejlesztése	Folyamatos
Lakosság tájékoztatása a védendő értékekről (szórányanyagok, tájékoztató táblák, iskolai előadások, települési szintű rendezvények)	Folyamatos
ZAJ- ÉS REZGÉSVÉDELME	
Zajmérések végzése a város gépjármű- forgalommal túlterhelt pontjain	2011.
Város zajtérképének elkészítése	2011.
Zajcsökkentési program kidolgozása	2011.
ÉPÍTETT KÖRNYEZET VÉDELME	
Településszépítési programok (pl: falfirkák eltávolítása, virágültetés stb.) szervezése, lebonyolítása	Folyamatos
LAKOSSÁG TÁJÉKOZTATÁSA	
Lakosság bevonása a környezetvédelmi döntésekbe (fórumok szervezése stb.)	Folyamatos
Lakosság folyamatos tájékoztatása a város környezeti állapotáról a helyi médiákban figyelemfelkeltés céljából	Folyamatos
KÖRNYEZETBIZTONSÁG	
Radonkoncentrációk ellenőrző mérése a veszélyeztetett területen épült földszintes lakásokban	2011.

A környezetvédelmi program sikeréhez nélkülözhetetlen az intézkedések elindítása, azok megvalósításának és a bekövetkező pozitív vagy negatív irányú változások nyomon követése.

Ez alapján a program végrehajtásának legfőbb szerve a képviselőtestület. Ebből adódóan a program végrehajtásának ellenőrzésére kizárólagosan a képviselőtestület jogosult.

A képviselőtestület fő feladatai az ellenőrzés során a következők:

- a környezet állapotáról szóló éves beszámoló elfogadása;
- a környezet állapotának éves értékelése magában foglalja-e a program végrehajtásának eredményeit;
- a helyi környezet- és természetvédelmi rendeletek végrehajtásának vizsgálata évente;
- az éves zárszámadás során a program tartalmának és a rendelkezésre bocsátott pénzeszközök összhangjának vizsgálata;
- annak vizsgálata, hogy a program elemei bekerülnek-e az éves költségvetésbe;
- a program időarányos teljesítéséről szóló kétéves jelentések megfelelnek-e a célkitűzésekben, illetve a feladatok meghatározása során rögzített közvetlen követelményeknek.

A javasolt intézkedések végrehajtásakor figyelemmel kell lenni arra, hogy az adott beavatkozás kizárólag az önkormányzat feladatát képezi, vagy pedig más partnerek részvételét is igényli-e.

Sok esetben az önkormányzati hatáskörön kívül eső feladatok jelennek meg pl: felszíni vizek minőségének monitoringozása, mezőgazdasági tevékenységek környezetbarát módon történő végzése.

Ezekben az esetekben az önkormányzatnak fel kell venni a kapcsolatot az érintett féllel és egyeztetéseket kezdeményezni a feladatok elvégzésére.